

د پښتو ژبې د تېما د کنفرانس لنډ رپورټ *Tema modersmåls konferens 2009*

په سویډن کې زموږ د کلنیو کنفرانسو د جملې څخه یو هم د سې کال (۲۰۰۹) کنفرانس وو. دا کنفرانس د ۲۰۰۹ میلادي کال د ډېسمبر د میاشتې پر څلورمه نېټه پیل سو. په دې کنفرانس کې نه یوازې د سویډن په هیواد کې د پښتو ژبې ښوونکو ګډون درلود بلکه د ګاونډي هیواد ډینمارک څخه هم د پښتو ژبې څلورو تنو ښوونکو ګډون کړی وو. په کنفرانس کې سربېره پر پښتو ژبو افغانانو د ناروي د هیواد څخه دوو تنو چې په پښتو ژبه یې خبرې کولې ګډون درلود.

کنفرانس د ګډون کوونکو له خوا په خپله لنډه پېژندنه پیل سو. وروسته **Mats Wennerholm** چې د سویډن د ښوونځیو د وزارت له خوا د مورنیو ژبو د تیما مسوولیت پر غاړه لري په سویډن کې د مورنۍ ژبې د تدریس پر ارزش او راتلونکې خبرې وکړې. ترده وروسته **Kurt Westlund** چې د مالمو په کمون کې د مالمولاتین لېسې مدیر دی په ښوونځیو کې د مورنیو ژبو د تدریس او ښوونکو پر اهمیت باندې خبرې وکړې.

تر دې وروسته د کنفرانس مېلمه ښاغلي **حبيب الله ببرکزي ځدران** چې په روانشناسي کې ډاکټري لري د کنفرانس ګډون کوونکو ته د کوچنیانو او ځوانانو د سلوک او روزني په هکله خپله وینا واورو له ډاکټر صاحب د رنگونو او انسانانو د سلوکو تر منځ د رابطې په هکله هم معلومات وړاندې کړ. د ښاغلي ځدران صاحب خبرې دومره په زړه پوري وې چې د کنفرانس ګډون کوونکو د کنفرانس د یوې برخې څخه ډډه وکړه او د ډاکټر صاحب څخه یې غوښتنه وکړه چې خپلو خبرو ته نور هم دوام ورکړي.

د ډاکټر صاحب ځدران د وینا ویډیويي کلیپ

په دوهمه ورځ د پښتو ژبې د پانې مسوول عبدالعلي رسول زاده د پښتو ژبې د نوي پانې په هکله د کنفرانس ګډون کوونکو ته معلومات ورکړ. ده په پانې کې د یو شمېر ځای پر ځای سوو تدریسي موادو په هکله معلومات ورکړ او په گوته یې کړه چې په پانې کې به نور هم نوښتونه او پرمختګونه راولي. په پای کې یو شمېر ګډون کوونکو په پانې کې د امکان تر حده د ځینو بدلونونو او امکاناتو په اړه نظریې ورکړې. ګډون کوونکو د پښتو دغه پانې ګټوره وبلله او په گوته یې کړه چې د سویډن د ښوونځیو د وزارت د نژدې ۴۰ پانې د جملې څخه د پښتو پانې یوازنی پانې ده چې د ښوونکو او زده کوونکو د پاره ګټور مواد او کتابونه پکښې سته. د کنفرانس په اړه د ګډون کوونکو نظریې:

د کنفرانس په هکله ګډون کوونکو ډېر ښه نظر ښکاره کړ. ټولو د ډاکټر صاحب ځدران خبرې ګټوري، په زړه پوري او د ښوونکو د کار او تدریس سره برابري وبللې. او د ډول نورو کنفرانسونو د دوام هیله یې وکړه. ګډون کوونکو د کنفرانس د انتظام څخه خوښي وکړه، د کنفرانس ډوډۍ، چای او کافي یې پر وخت او خوندور وبلل.

ښاغلی زاهد ساحل د کنفرانس څخه راضي وو او د ګډون کوونکو څخه یې غوښتنه وکړه چې د کنفرانس په جریان کې د بې ځایه تلو او راتلو څخه ډډه وکړي او د کنفرانس وختونه دي په نظر کې ونیول سي. د کنفرانس ګډون کوونکو د عبدالعلي رسول زاده څخه د منني سره سم هیله وکړه چې که دغه کنفرانس د پسرلي په وروستیو ورځو کې وي ډېر به ښه وي. عبدالعلي رسول زاده د دوی هیلي ته په جواب کې وویل چې دی به کونښن وکړي چې نور کنفرانسونه په پسرلي کې ترتیب کړي.

بناغلي رحمت الله سروري داسي نظر بنکاره کړ چې که د کنفرانس د ترتيبولو کار د کنفرانس د ترتيبولو پر مسوول ډېروي نو د ده نور همکاران حاضر دي چې د ده سره همکاري وکړي. دا کار به د يوې خوا د کنفرانس د مسوول کار وړ کم کړي او د بلې خوا به په کار کې نظم هم را سي.

بناغلي سعدالله مسعود چې د بروس په کمون کې د بنوونکي په توگه کار کوي و ويل چې دا کنفرانس نه يوازي د تجربو او معلوماتو تبادلې ده بلکې په عين وخت کې د هيواد والو تر منځ د زړه خواله هم دي. ده د ډاکتر صاحب خدران د معلوماتو څخه د خوښۍ په ترڅ کې زياته کړه: دا چې خدران صاحب د ډينمارک په هيواد کې پنځوس کاله ژوند کړی او بيا يې هم خپله ژبه نه هېره کړې ده او نه يې د خپلې ژبې د خدمت څخه لاس اخیستې دى دا يولوى وياړ دى. ده د هغو دوو تنو نارويزيانو په هکله کوم چې په پښتو ژبه يې خبرې کولې و ويل چې دوى د پښتو ژبې زده کړه غوره کړې ده په اصل کې دوى پښتو نازولې ده ، کور يې ودان.

د ده شعار دا وو: دا کنفرانس دي نور هم وي ، گړندى دي وي او پښتو دي ژوندى وي. Finn Theisen په پاڼه کې د کنفرانس د خبر په اړه د تخنيکي ستونزي په باره کې څه مشکل پيدا کړی وو. د دې ستونزي د حل د پاره به موږ کونښن و کړو چې په را تلونکې کې د کنفرانس خبر په ډاډو ژبو پښتو او سويډني وليکو. دا چې ده پرته له پښتو په زياتو ژبو خبرې کولې دا زياته کړه چې د پښتو ژبې سره يې ډېره مينه ده او غواړي چې په پښو خبرې وکړي. دى په ناروي کې د يوې کورنۍ سره تماس لري چې د هغو سره په پښتو ژبه خبرې کوي.

عزيزي مسعود چې د بروس په کمون کې بنوونکې د کنفرانس څخه ډېره خوښي بنکاره کړه. دې نظر ور کړ چې که: د پښتو ژبې نورو بنوونکو ته چې په نورو کمونو کې کار کوي د کنفرانس خبر ور کړه سي دا به ښه وي. ځکه يو شمېر بنوونکي د دې کنفرانس څخه خبر نه لري. دې د عبدالعلي رسول زاده څخه مننه وکړه او و يې ويل چې څو ځله يې دوى ته تليفون کړی وو.

د دې د نظر په هکله به و وایم چې دا يو ښه نظر دى. خو دا چې دا پاڼه د پښتو ژبې د بنوونکو سره د تدریسي موادو په هکله څه نا څه مرستي کوي نو ښه به دا وي چې په زړه پوري بنوونکي لږ تر لږه په اونۍ کې يو ځل دا پاڼه وگوري. د يوه پلوه به نوي مواد پکښې پيدا کړي او د بله پلوه به د کنفرانس خبر هم په لاس راوړي. خو زه او زما ملگري بيا هم کونښن کوو چې همکاران خبر کړو.

بناغلي عبدالسلام اندر هم د کنفرانس څخه خوښي څرگنده کړه او د ډاکتر صاحب خدران خبرې يې گټوري او د ارزښته ډکې و بللې. د کنفرانس څخه يې رضایت و ښود. دا ډېره راته په زړه پوري وه چې پدې کنفرانس کې مې دوه نارويزيان وليده چې په پښتو ژبه يې خبرې کولې.

گل رحمان حسني د کنفرانس څخه خوښ وو او زياته يې کړه چې دغه کنفرانس دي په رڼا او توده هوا کې وي. ده و ويل چې دا به ښه وي چې د کنفرانس مېلمه ته ما بنام والدين او لوى زده کوونکي را ټول کړو. د يوې خوا به زده کوونکي او والدين د کنفرانس د مېلمه خبرې واورې او د بلې خوا به زموږ د شاگردانو فعاليتونه د زده کوونکو د دلسپۍ سبب وگرزي.

موږ د جمعې په ورځ د ډېسمبر پر ۴ نېټه گرانو والدينو ته هم خبر ور کړی وو چې د بناغلي خدران صاحب د معلوماتو څخه گټه واخلي. دا چې په دغه شپه د افغانانو په يوه کورنۍ کې د خوښۍ د يوه مجلس د پاره ډيري کورنۍ سره را ټولې سوي وې ځکه نو ډيرو خلکو و نه کولای سواى چې په دغه شپه گډون وکړي.

شهلا او فضيله چې د مالمو په کمون کې دوي فعاله بنوونکي دي د کنفرانس څخه يې خوښي وکړه. دوى د ډاکتر صاحب خدران معلومات په زړه پوري و باله. دوى د ډاکتر صاحب څخه غوښتنه وکړه چې که ممکنه وي

يوه شپه به دوی والدين سره را ټول کړي او ډاکتر صاحب به خپل دا ډول معلومات هغو ته ور کړي . ډاکتر صاحب ځدراڼ د دوی دا غوښتنه ومنله .

دوی دا هم را په گوته کړه چې د کنفرانس په وخت کې دي کونښن وسې چې د عکسونو او ویديو اخیستونکي د کنفرانس فضا گډه وډه نه کړي .

کوم گډون کوونکي چې د گاونډي هیواد ډینمارک څخه راغلي وه هم د کنفرانس څخه خوښ وه . دوی د سویډن او ډینمارک د افغانانو ترمنځ د گډې همکارۍ غوښتنه وکړه . دوی و غوښتل چې د هغو افغاني ځوانانو ترمنځ چې په ډینمارک او سویډن کې ژوند کوي او په پښتو ژبه او کمپیوټر کې ډېر تکړه دي یوه گډه همکاري منځ ته را ولي . دوی نه یوازي د دې همکارۍ غوښتنه وکړه بلکې د دې همکارۍ سره یې خپل پوره ملا تر اعلان کړ . دوی دا هم و غوښتل چې که کوم وخت دوی د خپلو زده کوونکو او یو شمېر والدينو سره یو ځای د مالمو د بنسټونو د زده کوونکو او والدينو په کومه غونډه کې گډون وکړي . په دې غونډه کې به د زده کوونکو ترمنځ د زده کړي ، ترانو او شعرو یلو سیالۍ تر سره سي .

مننه

عبدالعلي رسول زاده

مالمو سویډن

۲۰۰۹ / ۱۲ / ۲